

Gorzów Wlkp., 07 listopada 2019r.

PS-VIII.431.9.2019.MDzi

Pani
Jolanta Papież
Dyrektor
Powiatowego Domu Dziecka
w Gubinie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r., poz. 998 ze zm., Dz. U. z 2019r., poz. 1111 ze zm.); rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015r., poz.1477) - zespół kontrolny w składzie:

1. Magdalena Dziadas - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 180-1/2019 z dnia 28 sierpnia 2019r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
2. Agnieszka Wejman – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 180-2/2019 z dnia 28 sierpnia 2019r. – członek Zespołu kontrolnego

przeprowadził w dniu **6 września 2019r.** kontrolę problemową w Powiatowym Domu Dziecka w Gubinie przy ul. Obrońców Pokoju 20, 66-620 Gubin. Zakresem kontroli objęto sposób zapewnienia wychowankom dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, zgodnie ze wskazaniem dostosowanym do potrzeb dziecka. Kontrola obejmowała okres od 01.01.2018r. do dnia 06.09.2019r. Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli. Dokonano wpisu do książki kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Jolanty Papież, Dyrektora Powiatowego Domu Dziecka w Gubinie, która również udzielała wyjaśnień podczas kontroli.

W celu zbadania działań placówki w zakresie zapewnienia wychowankom dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, zgodnie ze wskazaniem dostosowanym do potrzeb dziecka, analizie poddano dokumentację sześciorga wychowanków Powiatowego Domu Dziecka w Gubinie, wychowankowie o inicjałach:

(* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).

W szczególności ocenie poddano:

- diagnozy psychofizyczne, modyfikacje diagnoz psychofizycznych, plany pomocy dziecku, oceny sytuacji dziecka, karty pobytu dziecka, karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga i osobę prowadzącą terapię z opisem ich przebiegu, arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych
- dokumentację potwierdzającą uczestnictwo wychowanków w zajęciach wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie były wskazane dla dzieci.

Ponadto, przyjęto do protokołu ustne wyjaśnienia Dyrektora Placówki, pobrano kserokopię statutu jednostki, wykaz ewidencji wychowanków z placówki na dzień kontroli, grafiki dyżurów wychowawców za 3 miesiące poprzedzające kontrolę, dokumentację potwierdzającą kwalifikacje wychowawców i specjalistów.

Ocena skontrolowanej działalności

Powiatowy Dom Dziecka w Gubinie przy ul. Obrońców Pokoju 20, 66-620 Gubin jest placówką typu socjalizacyjnego dla 30 wychowanków. Zgodnie z przedstawionym kontrolującym aktualnym wykazem wychowanków placówki na dzień kontroli wynika, że umieszczonych było 22 wychowanków, z czego 9 dzieci podczas nauki w tygodniu przebywała w internatach szkolnych poza placówką.

Z ustnych wyjaśnień Dyrektora wynika, że na dzień kontroli placówka zatrudniała 9 wychowawców (w tym 1 starszego wychowawcę - koordynatora), a wsparcie specjalistyczne dla dzieci z placówki w Gubinie świadczył 1 pracownik socjalny oraz 1 pedagog. Obsługą administracyjno - ekonomiczną Domu Dziecka w Gubinie zajmuje się Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych Powiatu Krośnieńskiego, a specjaliści, tj. pedagog i pracownik socjalny, zatrudnieni są na cały etat przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych Powiatu Krośnieńskiego. Centrum zajmuje się też obsługą Powiatowego Domu Dziecka w Krośnie Odrzańskim. Na dzień kontroli nie zatrudniano psychologa (ani w placówce, ani w Centrum Obsługi). Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora jednostki kontrolowanej, usługi psychologiczne dla wychowanków placówki świadczone są m.in. przez: Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Gubinie, Poradnię Towarzystwa Rozwoju Rodziny w Zielonej Górze, Ośrodek Terapii Grunwald w Gubinie oraz specjalistów w szkołach do których uczęszczają wychowankowie (MOW w Bielicach, SOSW w Gubinie).

W celu sprawdzenia posiadania kwalifikacji, w toku kontroli poddano analizie akta osobowe wszystkich wychowawców, pracownika socjalnego oraz pedagoga zatrudnionego w placówce. Z akt osobowych wynika, że zarówno wychowawcy jak i specjaliści posiadają wymagane kwalifikacje niezbędne przy pracy z dziećmi w placówce opiekuńczo - wychowawczej, zgodnie z przepisami prawa (zatrudnieni na pełny etat na czas nieokreślony): (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).

Z akt osobowych skontrolowanych przez inspektorów wynika, że pracownicy, świadczący pracę na rzecz wychowanków placówki, podnoszą swoje kwalifikacje, co zostało potwierdzone zaświadczeniami z odbytych szkoleń.

Na podstawie zebranych dowodów ustalono, że wszyscy w/w badani podczas kontroli pracownicy placówki legitymują się dyplomem studiów wyższych na kierunkach wskazanych w ustawie, a więc posiadają wymagane w przepisach prawa kwalifikacje określone w art. 97 ust.3 i 98 ust. 1 cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W realizacji tego zadania nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:50-51; 102-134

W celu oceny adekwatności działań terapeutycznych i wychowawczych do potrzeb wychowanków zbadano diagnozy psychofizyczne, karty pobytu i plany pomocy.

Diagnozy psychofizyczne

Z analizy dokumentacji 6 wychowanków, dotyczącej sporządzenia diagnozy psychofizycznej dziecka wynika, że wszystkie dzieci posiadały opracowaną diagnozę psychofizyczną wychowanka, o której mowa w § 14 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011r., Nr 292, poz. 1720).

Z badanej dokumentacji wynika, że w Powiatowym Domu Dziecka w Gubinie diagnozy te sporządza pedagog. Diagnoza dziecka na wstępie zawiera informacje, dotyczące danych osobowych dziecka i jego obecnej sytuacji szkolnej oraz informacji o rodzinie biologicznej dziecka i jego obecnej sytuacji prawnej. Pierwszy element diagnozy pn: "Data przybycia i okoliczności" zawiera szczegółowe informacje dot. skąd, dlaczego i na jakiej podstawie dziecko zostało umieszczone w placówce. W dalszej części pn: „Aktualny stan zdrowia psychicznego i fizycznego” zawiera zapisane informacje dotyczące posiadanych orzeczeń wydanych przez lekarzy specjalistów o posiadanych przez dziecko stopniu niepełnosprawności, a także orzeczenia wydane przez Poradnię Psychologiczną o potrzebie kształcenia specjalnego itp. Ponadto w tym punkcie znajdują się informacje o aktualnym fizycznym stanie zdrowia

dziecka (przebyte choroby i wizyty u specjalistów). W dziale pod nazwą: „Diagnoza środowiska rodzinnego” zawarto szczegółowe informacje odnośnie rodziny najbliższej dziecka oraz opisana jest skrupulatnie struktura rodziny wychowanka oraz powody i okoliczności przybycia dziecka do Domu Dziecka. Dalsza część tego działu zawiera element pn: ”powód, okoliczności przybycia do domu dziecka” oraz zasadnicze problemy rodziny i kontakty z dzieckiem”. W kolejnym dziale pn: ”Diagnoza emocjonalna i społeczna” zapisane są informacje dotyczące m.in.: oceny adaptacji dziecka w placówce; stosunek do kolegów/koleżanek; funkcjonowanie w placówce. W następnym dziale pn: „Diagnoza psychomotoryczna” opisano informacje dotyczące sfery psychoruchowej dziecka, objawów i przyczyn występowania. Kolejny dział pn: „Diagnoza pedagogiczna” zawiera w szczególności informacje dotyczące sytuacji szkolnej dziecka przed przybyciem do placówki oraz problemy w nauce wynikające ze schorzeń zdrowotnych dziecka. Ostatnia strona dokumentu diagnozy zawiera wnioski opracowane na podstawie przeprowadzonych diagnoz, wskazania do pracy z rodziną, wskazania do pracy nad umiejętnościami społecznymi i emocjonalnymi, wskazania do pracy nad umiejętnościami edukacyjnymi. Na końcu diagnozy wskazano dokumenty wykorzystane do sporządzenia/opracowania indywidualnej diagnozy wychowanka, m.in.: obserwację, podczas zajęć specjalistycznych i grupowych, rozmowy z wychowawcą prowadzącym dziecko, rozmowę z wychowawcą szkolnym, rozmowę z pracownikami PCPR, rozmowę ze środowiskiem lokalnym i pracownikiem socjalnym, analizę dokumentacji wychowanka itp. Podczas analizy badanych podczas kontroli diagnoz psychofizycznych dziecka stwierdzono, że każdy z nich zawiera datę opracowania oraz podpis osoby sporządzającej dokument tj. pedagoga. Wszystkie analizowane podczas kontroli diagnozy wychowanków sporządzone są w sposób bardzo rzetelny, czytelny z wyczerpującą informacją na temat dziecka i jego sytuacji rodzinnej. Diagnozy zawierają, odpowiednio do wieku, rozwoju i doświadczeń dziecka, wskazania dotyczące dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem, wskazania dotyczące programu terapeutycznego, wskazania do pracy z rodziną dziecka. W toku przeprowadzania dalszych czynności kontrolnych stwierdzono, że analiza mocnych stron i potrzeb, sporządzana jest przez wychowawcę prowadzącego we współpracy z pedagogiem i ma formę osobnego dokumentu (we wszystkich przypadkach dokument analizy opracowano po sporządzeniu diagnoz). Analizy mocnych stron i potrzeb dziecka zawierają wskazane w przepisach elementy - mocne strony i potrzeby w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym i społecznym, uzupełnione dwoma dodatkowymi aspektami: potrzeba wzmocnienia potrzeb z rodziną oraz potrzeba wzmocnienia trwałych, pozytywnych więzi z rówieśnikami i dorosłymi. Z dalszej analizy badanej podczas kontroli dokumentacji wynika, że każdy dokument zawiera wyszczególnione obszary tj.: 1. potrzeby opiekuńcze (w tym: bezpieczeństwo i adaptacja; wygląd fizyczny; odzież; terytorium; posiłki; własności); 2. potrzeby rozwojowe i kompensowanie opóźnień

rozwojowych (w tym: zdrowie i higiena; potrzeby emocjonalne; radzenie sobie ze stratą - separacja od rodziny; poczucie wartości; umiejętności życiowe; rozwój fizyczny i płciowy; edukacja; zainteresowania; potrzeby wyższe; umiejętność planowania i zarządzania czasem; umiejętność zabawy); 3. potrzeba wzmacniania więzi z rodziną (w tym: relacje z rodzicami; relacje z rodzeństwem; relacje z dalszą rodziną); 4. potrzeba wzmacniania trwałych, pozytywnych więzi z rówieśnikami i dorosłymi (w tym: rówieśnicy; opiekun prowadzący; inni dorośli); 5. Potrzeby społeczne i umiejętności pracy zespołowej; funkcjonowanie w innych grupach i środowiskach; funkcjonowanie - role w rodzinie). Każdy analizowany podczas kontroli dokument posiada datę sporządzenia i czytelny podpis wychowawcy prowadzącego i opracowującego analizę. Z analizy dokumentacji wynika, że jedna z wychowanek (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).*

Z analizy dokumentacji wszystkich badanych akt wychowanków podczas kontroli wynika, że placówka prowadzi z wychowanekmi zajęcia, które odnotowywane są w wykazach udziału w zajęciach grupowych specjalistycznych, udział w indywidualnych zajęciach jest odnotowywany w kartach pobytu wychowanka oraz prowadzonym dzienniku/wykazie wykonywanych czynności pedagoga placówki. Zapisy w dokumentacji wskazują, że w placówce właściwie rozpoznano potrzeby dziecko i podjęto stosowne działania, realizowane przez specjalistów w placówce a także poza Domem Dziecka w Gubinie. Inspektorzy podczas kontroli uznali, że działania podejmowane przez placówkę (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).*) Reasumując, wszystkie analizowane podczas kontroli diagnozy psychofizyczne wychowanków oraz analizy mocnych stron i potrzeb dziecka sporządzone są w sposób bardzo rzetelny, zawierają wyczerpujące informacje na temat dziecka. Sporządzone są m.in. w oparciu o opinie pedagoga, z uwzględnieniem opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno Pedagogicznych, opinii pedagogicznych ze szkół, do których wychowankowie uczęszczają. Analizowane diagnozy badanych wychowanków wskazały, że w dokumentacji uwzględnione zostały wszystkie wymagane obszary, zawarto wskazania do oddziaływań wychowawczych, korekcyjno - kompensacyjnych i terapeutycznych dla wszystkich wychowanków. W aktach badanych wychowanków znajdują się pisma ze szkół i poradni, zawierające informacje o zakresie zajęć terapeutycznych, świadczonych wychowankom przez te instytucje (SOSW, MOW, SP).

W toku przeprowadzania czynności kontrolnych zbadano czy diagnozy psychofizyczne wychowanków zostały zaktualizowane o informacje zawarte w wypisach szpitalnych, w szczególności o zalecenia poszpitalne. Ustalono, że dokumentacja wychowanki (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).*) Zaniechanie dostosowania diagnoz psychofizycznych o bieżące

informacje, zawarte w wypisach poszpitalnych, jest działaniem niewłaściwym - prowadzić może do pomijania ważnych informacji o aktualnych potrzebach wychowanka.

W badanym obszarze stwierdzono istotne uchybienie, polegające na zaniechaniu dostosowania diagnoz psychofizycznych do zmieniającej się sytuacji dziecka.

Akta kontroli: 371-385; 518-527; 676-690; 707-715; 1001-1008; 1159-1169

Plany pomocy

Zgodnie z §15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, opracowuje plan pomocy dziecku.

W toku kontroli kontrolujący dokonali analizy planów pomocy dla 6 wychowanków badanych podczas kontroli. Z analizy wynika, że wszystkie badane dzieci posiadają w dokumentacji opracowane plany pomocy dziecku oraz sporządzane modyfikacje planów. Analiza zawartości badanych planów pomocy dziecku - modyfikacji pozwala stwierdzić, że dokumenty konstruowano w podobny sposób, tj.: dane osobowe dziecka, dane osobowe wychowawcy - opiekuna, okres obowiązywania planu. Następnie są wymienione obszary pn: "Plan pomocy dziecku opracowano na podstawie", w którym zawarto w kilku punktach wymienione informacje o dokumentacji na podstawie której modyfikacja planu pomocy została opracowana m.in.: analiza mocnych stron i potrzeb dziecka, orzeczeń Sądu, dokumentacji o stanie zdrowia dziecka, dokumentacji szkolnej, informacji o prowadzonej pracy z rodziną dziecka i jej rezultatach, analizy zmian w rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka w czasie jego pobytu w placówce, informacji o prowadzonej pracy asystenta rodziny (dane osobowe asystenta, od kiedy - do kiedy prowadzona jest praca z rodziną) i jej efektach itp. Następnie zapisany jest cel główny i wymienione są działania długo i krótkoterminowe. W dalszej części dokumentu znajduje się tabela z wymienionymi obszarami tj.: Sytuacja prawna i rodzinna dziecka, utrzymywanie kontaktów z rodziną - potrzeby dziecka, środowisko z którego pochodzi dziecko, potrzeby dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, rozwój edukacyjny dziecka, wpływ sytuacji kryzysowej dziecka na jego rozwój i funkcjonowanie w placówce, potrzeby dziecka w relacjach społecznych i funkcjonowanie w grupie i środowisku rówieśniczym i szkolnym. Każdy z tych obszarów zawiera oddzielne kolumny tj.: stan w momencie opracowania planu, co chcemy osiągnąć, sposób w jaki chcemy osiągnąć zamierzone cele, termin realizacji, osoby odpowiedzialne, wnioski do dalszej pracy wypracowane na spotkaniu Zespołu.

Jakościowa analiza planów pokazała, że w każdym z obszarów zawarto szczegółowo opisane informacje adekwatne do indywidualnej sytuacji dziecka w chwili dokonywania modyfikacji tego dokumentu. Pod sporządzoną tabelą jest zapis pn: „ocena efektów pracy z rodziną dziecka prowadzonej przez asystenta rodziny”, w którym zawarto aktualne informacje odnośnie pracy asystenta z rodziną biologiczną wychowanka. Pod sporządzonym dokumentem znajduje się własnoręczny podpis wychowanka, wychowawcy, dyrekcji placówki. Z analizy planów pomocy badanych podczas kontroli wychowanków, wynika, że w dokumentacji planu pomocy - modyfikacji (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31)*). W toku dalszej analizy wszystkich planów pomocy analizowanych podczas kontroli wychowanków stwierdzono, że zostały opracowane z zachowaniem terminów oraz zasad określonych w §15 w/w Rozporządzenia oraz są modyfikowane zgodnie z przepisami prawa, tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Ze szczegółowej analizy zapisów wynika, że zawierają informacje o podejmowanych konkretnych działaniach terapeutycznych lub też jakie działania należy podjąć/kontynuować w ciągu najbliższego 6 - miesięcznego okresu. Kontrolujący stwierdzili, że po powrocie ze Szpitala Psychiatrycznego CLDiM w Zaborze, u wychowanków (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31)*). Plany pomocy zostały opracowane adekwatnie do potrzeb wychowanków, a także z zachowaniem terminów oraz zasad określonych w §15 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r., Nr 292, poz.1720).

Nie stwierdzono uchybień w zakresie sporządzania planów pomocy dziecku.

Akta kontroli:314-346; 478-511; 599-675; 716-743; 907-958; 1034-1130

Karty pobytu

Z kart pobytu badanych wychowanków wynika, że są one aktualizowane co miesiąc i zawierają zapisy dotyczące funkcjonowania wychowanków zgodnie z obszarami i wymogami § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Z analizy wynika, że ujęte są informacje dotyczące; imię i nazwisko wychowanka, miesiąc za jaki karta jest sporządzona, data urodzenia wychowanka, data przyjęcia wychowanka do placówki, wychowawca prowadzący. Następnie w 11 punktach są wymienione obszary zawierające szczegółowe informacje i wnioski tj.:

1. opis relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku,
2. opis funkcjonowania społecznego dziecka w placówce i poza nią, z uwzględnieniem samowolnego opuszczania placówki;

3. informacje o przebiegu kontaktów placówki ze szkołą do której dziecko uczęszcza oraz jego nauki szkolnej;
4. opis rozwoju dziecka ze szczególnym uwzględnieniem stanu emocjonalnego i samodzielności dziecka;
5. informacje o stanie zdrowia dziecka, w tym stanie zdrowia psychicznego;
6. informacje o lekach podawanych dziecku;
7. informacje o pobytach dziecka w szpitalu, w tym w szpitalu psychiatrycznym;
8. informacje o szczególnych potrzebach dziecka i znaczących dla niego wydarzeniach;
9. opis współpracy placówki z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w tym z pracownikiem ośrodka pomocy społecznej i asystentem rodziny;
10. podjęte działania wychowawcze w bieżącym miesiącu;
11. realizacja planu miesięcznego.

Zapisy w kartach świadczą o stałym kontakcie opiekunów z wychowankami przebywającymi w placówce. Z analizy dokumentacji wynika, że w kartach pobytu widnieją zapisy dotyczące uczestnictwa wychowanków badanych podczas kontroli w zajęciach specjalistycznych, odbywających się na terenie placówki a także poza placówką (są zapisane daty w których odbywał się udział w zajęciach/konsultacjach specjalistycznych). W wyniku analizy stwierdzono, że wszystkie badane podczas kontroli dzieci w okresie objętym kontrolą posiadają regularnie sporządzone karty pobytu. Ponadto we wszystkich skontrolowanych kartach pobytu (adekwatnie do czasu pobytu wychowanka w placówce) są zapisy dotyczące pojawiających się trudności w poszczególnych obszarach funkcjonowania wychowanka oraz działań terapeutycznych, organizowanych dla wychowanka. Zapisy zawarte w karcie pobytu mają odzwierciedlenie w planach pomocy - modyfikacjach. Wszystkie analizowane podczas kontroli karty pobytu posiadają datę podpis osoby sporządzającej tj. wychowawcy oraz podpis osoby akceptującej tj. dyrektora placówki.

Nie stwierdzono uchybień w zakresie sporządzania kart pobytu.

Akta kontroli: 232-313; 397-477; 551-595; 744-819; 820-906; 1015-1033

Karty udziału dzieci w zajęciach specjalistycznych przekazane kontrolującym sporządzone były przez pedagoga i na każdej z kart widnieje podpis specjalisty.

Na podstawie badanej dokumentacji 6 wychowanków podczas kontroli, kontrolujący dokonali oceny sposobu realizacji działań terapeutycznych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych dla w/w wychowanków, zgodność z planem, adekwatność do potrzeb dzieci, wynikających z diagnozy psychofizycznej oraz realizacji zaleceń po powrocie ze szpitala psychiatrycznego. Karty sporządzano w formie tabeli pod nazwą „Karta zajęć specjalistycznych

z pedagogiem COPOW”. Tabela zawiera rubryki: imię i nazwisko dziecka, datę, przebieg spotkania, obserwacja. Badana dokumentacja wykazała, że na bieżąco pedagog zapisuje przeprowadzone zajęcia specjalistyczne prowadzone z wychowankiem. W rubryce „przebieg spotkania” zanotowane są informacje zawierające tematykę przeprowadzonych zajęć indywidualnych pedagoga z wychowankiem - najczęściej są to zapisy z przeprowadzonych rozmów z wychowankiem dotyczące m.in.: negatywnego zachowania wobec innych osób, sytuacji i relacji w rodzinie, codziennych obowiązków, odpowiedzialności, dbania o swoje zdrowie, prawidłowych relacji w placówce i poza placówką, o przemocy i wszechobecnej fali hejtu w sieci, o uzależnieniach, o potrzebie kontynuowania zajęć terapeutyczno - korekcyjnych, kompensacyjnych, terapii psychologicznej, o konieczności wizyt ze specjalistami, o realizacji zaleceń z karty ostatniego pobytu na oddziale psychiatrycznym itp. Ponadto w tej rubryce wypisano tematykę odbytych zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, terapeutycznych, relaksacyjnych, wyrównawczych, zajęć z elementami socjoterapii itp. W kolejnej rubryce pn. „obserwacja” opisano przebieg odbytych spotkań pedagoga z wychowankiem - zanotowane są informacje o zainteresowaniu i zachowaniu wychowanka podczas zajęć, a także o uczuciach i towarzyszących emocjach. Pod wszystkimi zapisami z odbytych zajęć jest podpis pedagoga (brak jest podpisu wychowanka biorącego udział w zajęciach). Z opisu przebiegu zapisów zajęć w kartach pedagoga wynika, że wszyscy badani podczas kontroli wychowankowie objęci byli działaniami w kierunku budowania poprawnych relacji z rodziną, rodzeństwem, rówieśnikami, prawidłowego reagowania w sytuacjach konfliktowych lub stresowych, budowania własnej wartości, tolerancji vs przemocy, rozwijania asertywności wychowanków, uświadamianie zagrożeń zjawiska używek wśród młodzieży, kształtowania umiejętności prospołecznych, niebezpieczeństwa w internecie itp. Analiza kart wszystkich badanych podczas kontroli wychowanków pozwala stwierdzić, że mają zapewniony dostęp do zajęć specjalistycznych z pedagogiem na terenie placówki i zapisy w kartach są zgodne z zapisami oraz datami pedagoga z odbytych zajęć w dzienniku wykonywanych zajęć/czynności z wychowankami.

W toku analizy zapisów m.in.: planów pomocy - modyfikacji, kart pobytu kontrolujący stwierdzili, że wychowankowie mają zapewniony dostęp do terapii, zajęć specjalistycznych, socjoterapeutycznych, kompensacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych i rewalidacyjnych poza placówką m.in.: w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Gubinie (w ramach potrzeb badanych wychowanków opinie, orzeczenia badanych dzieci itp.), (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).*) Ponadto Dyrektor placówki podczas wyjaśnień ustnych złożonych w toku przeprowadzania kontroli poinformowała, że pomimo starań nie znalazła się osoba chętna do pracy w placówce na stanowisku psychologa. W dalszych wyjaśnieniach Dyrektor Placówki zapewniła, że każde dziecko w placówce w razie potrzeby ma zapewniony dostęp do specjalisty psychologa,

terapeuty poza placówką. Dyrektor placówki poinformowała, że w związku z uczestnictwem wychowanków w w/w zajęciach i terapiach specjalistycznych psychologiczno/pedagogicznych poza placówką nie posiada dokumentacji tj. m.in.: kart udziału wychowanka w zajęciach specjalistycznych z psychologiem lub innych opinii psychologicznych, terapeutycznych a wszelkie informacje są przekazywane „ustnie” wychowawcy po odbytej konsultacji, terapii itp., następnie zapisywane w dokumentacji danego wychowanka w aktach i wprowadzane w życie. W toku kontroli ustalono, że placówka zapewnia specjalistyczne wsparcie badanym podczas kontroli wychowankom adekwatnie do ich potrzeb wynikających z zaleceń orzeczeń/opinii z poradni psychologiczno - pedagogicznej i zaleceń z kart ostatniego pobytu na oddziale psychiatrycznym, jak również prowadzi w dokumentacji wychowanków informacje dot. tematyki, z kim, gdzie i kiedy odbyły się konsultacje/zajęcia. Badana dokumentacja nie zawiera w aktach wychowanków oryginalnej dokumentacji m.in.: opinii, wniosków, kart udziału w zajęciach zawierających rzetelne informacje z opisem zakresu i przebiegu odbytych w/w konsultacji/zajęć psychologa/terapeuty z wychowankiem poza placówką. W celu dokumentowania w aktach dzieci aktualnych informacji z udziału wychowanków placówki w zajęciach/terapiach/konsultacji prowadzonych przez psychologa poza placówką wg kontrolujących zasadnym jest zatrudnić psychologa na aktualnie wolny od kilku lat wakat w placówce.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:71-91; 232-396; 397-544; 545-694; 695-819; 820-1014; 1015-1174

Kwestionariusz wywiadu rozmowy z wychowankiem

W celu ustalenia opinii dzieci odnośnie udzielanego im wsparcia, w ramach czynności kontrolnych przeprowadzono rozmowy z wychowankami, aktualnie przebywającymi w placówce. W badaniu za pomocą "Kwestionariusza wywiadu rozmowy z wychowankiem" wzięło udział 5 wychowanków: (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).*

Głównie pytano o sposób spędzania wolnego czasu w placówce, samopoczucia w placówce, a także czy otrzymują pomoc i wsparcie ze strony wychowawców (w nauce i problemach dnia codziennego), czy uczestniczą w zajęciach specjalistycznych. Dzieciom umożliwiono samodzielnie - bez ingerencji osób dorosłych - odpowiadanie na zadane pytania. Wychowankowie nie mieli między sobą możliwości konsultowania udzielanych odpowiedzi. W czasie badania nikt nie zgłaszał sytuacji aby wywierano jakikolwiek na nie wpływ lub sugerowano odpowiedzi.

W wyniku analizy udzielonych odpowiedzi przez 5 wychowanków, można stwierdzić, że placówka zapewnia dzieciom realizację potrzeb emocjonalnych. Wnioski z badań pozwalają stwierdzić, że wszystkie badane dzieci dobrze czują się w placówce. Na pytanie cyt.:

(* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).

Akta kontroli:92-97

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono uchybień

Dodatkowo w toku kontroli Dyrektor Powiatowego Domu Dziecka w Gubinie poinformowała w wyjaśnieniach ustnych przyjętych podczas przeprowadzania czynności kontrolnych, że wychowawcy w ramach ramowego planu dnia mają ustalone godziny zajęć indywidualnych i grupowych z dziećmi - opracowywane są tygodniowe plany zajęć/pracy z dziećmi. Ponadto wychowawcy na początku każdego miesiąca organizują spotkanie z dziećmi podczas którego dzieci są informowane o zaplanowanych zajęciach na każdy tydzień w danym miesiącu. Podczas takich spotkań wychowankowie mają możliwość wyrazić własną chęć zorganizowania tematycznie zajęć do ich indywidualnych potrzeb np. podanka, wyjście do kina czy na basen itp. Wszystkie przeprowadzone zajęcia w placówce z dziećmi są odnotowywane w dzienniku zajęć wychowawczych. Analiza dokumentacji w/w tygodniowych planów zajęć zorganizowanych w placówce z dziećmi wykazała, że są to m.in.: wyjścia na basen, do kina, piesze wycieczki, zabawy w podchody, gry edukacyjne, zajęcia plastyczne, zajęcia indywidualne z wychowankiem, uroczystość urodzinowa wychowanka, wyjścia do kościoła, nornic wal king, wycieczki rowerowe, zajęcia kulinarne, zajęcia na siłowni, społeczność, pomoc w nauce, nauka usamodzielnienia wychowanków poprzez powierzanie im ważnych i odpowiedzialnych zadań, wspólne rozmowy i wspólne poszukiwanie rozwiązywania problemów wychowanków w placówce i poza placówką itp. Dalsza analiza dokumentacji wykazała, że zaplanowane i zapisane zajęcia w w/w tygodniowych w kartach tj. planach zajęć/pracy były odnotowane w dzienniku tygodniowym wychowawców adekwatnie do zorganizowanych i odbytych zajęć z podaniem daty, danych osobowych wychowawcy, tematyki zajęć oraz danych osobowych dzieci biorących udział w w/w zajęciach.

Akta kontroli:50-75

Sposób zapewnienia właściwej opieki nad dziećmi

W celu sprawdzenia sposobu zapewnienia właściwej opieki nad dziećmi analizie poddano grafiki dyżurów wychowawców za okres: czerwiec - wrzesień 2019r. W wyjaśnieniach

ustnych złożonych podczas kontroli, Dyrektor placówki poinformowała, że w związku z tym, iż w tygodniu w placówce przebywa mniejsza liczba wychowanków (na dzień kontroli 22 dzieci z czego 9 w trakcie tygodnia i nauki przebywa poza placówką), wszyscy wychowankowie zamieszkują na 1 piętrze - bez podziału na grupy - opracowywany jest jeden wspólny grafik.

Z analizy przedstawionych kontrolującym grafików wynika, że w dyżury w placówce pełnione są w systemie mieszanym: w weekendy w systemie „dwunastkowym” (w godzinach od 6.00 do 18.00 oraz 18.00 do 6.00), w tygodniu przyjęto nieregularny system pracy, który zależny jest od zasobów kadrowych i potrzeb placówki - wychowawcy pracują od 6 do 10 godzin tj. od 6.00 do 16.00, od 6.00 do 14.00; od 10.00 do 18.00; od 12.00 do 20.00; od 14.00 do 22.00; od 22.00 do 6.00. W tygodniu podczas gdy dzieci przebywają poza placówką (w internatach) a stan dzieci w placówce wynosi poniżej 14 wychowanków, w porze nocnej zazwyczaj 1 wychowawca sprawuje opiekę nad wychowankami, natomiast w weekendy i w dni wolne od nauki gdy stan liczby dzieci przekracza 14 wychowanków - opieka nad wychowankami sprawowana jest przez 2 wychowawców. W godzinach popołudniowych (tj. między godz. 14.00 - 20.00 opiekę nad dziećmi sprawuje zazwyczaj od 1 do 3 wychowawców). Z dalszej analizy dokumentacji wynika, że w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki w godzinach od 8.00 do 16.00 opiekę dodatkowo sprawuje koordynator wychowawców a w środy w godzinach od 12.00 do 20.00 sprawuje opiekę i uczestniczy wraz z wychowawcami i wychowankami w spotkaniach „społeczności” organizowanych w placówce. Ponadto specjaliści tj. pracownik socjalny oraz pedagog świadczący w ramach swoich usług w Powiatowym Domu Dziecka w Gubinie pełnią także funkcje opiekuńczo - wychowawczą w razie potrzeby i brakach kadrowych wychowawców w przypadku np. nagłego zwolnienia lekarskiego, planowanych urlopów wychowawców czy też sytuacji wymagających większej ilości opiekunów dla grupy dzieci. Należy stwierdzić, że wymóg ilościowy względem liczby dzieci, będących pod opieką jednego wychowawcy, był zachowany i zgodny z §10 ust. 2, wnioskować więc można, że wychowankowie mieli zapewnioną odpowiednią opiekę wychowawców, co przekłada się na poczucie bezpieczeństwa oraz możliwość zaspokajania potrzeb emocjonalnych.

W realizacji tego zadania nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli: 1176-1179

WNIOSKI:

Nie stwierdzono uchybień w zakresie:

1. posiadania wymaganych kwalifikacji przez kadrę specjalistyczną i wychowawców zatrudnionych w placówce opiekuńczo-wychowawczej;
2. sporządzania kart pobytu wychowanków;

3. terminowości i zasad sporządzania planów pomocy
4. realizacji oddziaływań specjalistycznych;
5. sprawowania opieki nad wychowankami w placówce.

W badanym zakresie stwierdzono istotne uchybienie pod względem:

1. zaniechania dostosowania diagnoz psychofizycznych do zmieniającej się sytuacji dziecka.

Zalecenia pokontrolne:

Mając na uwadze stwierdzone uchybienia, na podstawie art.197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 13.2 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli **zalecam:**

1. Aktualizować diagnozy psychofizyczne adekwatnie do zmieniającej się sytuacji psychofizycznej dziecka;

Za powstałe uchybienia odpowiedzialność ponosi dyrektor jednostki.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d cytowanej ustawy, jednostka kontrolowana może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednostka kontrolowana jest zobowiązana w terminie 30 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych do poinformowania wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Magdalena Dziadas

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Agnieszka Wejman

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Grażyna Jelska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej